Algemene Rekenkamer

Rapport inzake het onderzoek naar de jaarrekeningen van de Algemene Dienst van het land Aruba over de dienstjaren

2008-2010

Rapport inzake het onderzoek naar de jaarrekeningen van de Algemene Dienst van het land Aruba over de dienstjaren

2008-2010

Vastgesteld op:
16 augustus 2012

Inhoud

Samenvatting

Het land Aruba (Land) kampt al jaren met achterstanden in het aanbieden van de jaarrekeningen aan de Staten van Aruba (Staten). De problematiek rondom de achterstallige jaarrekeningen heeft met zich meegebracht dat de Algemene Rekenkamer haar wettelijke taak niet naar behoren heeft kunnen uitvoeren.
Begin 2010 zijn de regering, de Staten en de Algemene Rekenkamer een samenwerkingsverband aangegaan om de achterstanden in te halen en om het financieel beheer van de overheid te verbeteren. Deze samenwerking werd bekrachtigd door de ondertekening van het Memorandum verbetering financieel beheer land Aruba (Memorandum) op 1 september 2011 door de regering, de Staten en de Algemene Rekenkamer.

Dit rapport heeft betrekking op het onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar de jaarrekeningen 2008-2010, de vijfde tranche jaarrekeningen in het kader van de inhaalactie wegwerken achterstallige jaarrekeningen van het Land. Wij concluderen dat de jaarrekeningen in voldoende mate aansluiten op de financiële administratie van het Land, waarin ook begrepen de (voorlopige) cijfers van de gelieerde partijen[1]. Wij hebben niet vastgesteld of de in de financiële administratie opgenomen cijfers juist, volledig en/of rechtmatig zijn. Dit is ook niet door de Centrale Accountantsdienst (CAD) gedaan. Het gevolg hiervan is dat door beide controleorganen geen zekerheid kan worden verschaft over de getrouwheid van de jaarrekening. Wel merken wij op dat bij de jaarrekening 2008 geen specificatie van geconstateerde verschillen is gevoegd, zoals de Directie Financiën eerder heeft toegezegd.

De Algemene Rekenkamer heeft ook onderzoek gedaan naar de realisatie van de begroting 2010 op twee niveaus, namelijk op budgethouder/hoofdkostensoort en per ministerie (totaliteit van alle ministeries). Begrotingsoverschrijdingen op het niveau van budgethouder/hoofdkostensoort moeten door de Staten geautoriseerd worden door het volgen van de voorhangprocedure conform artikel 14 van de Comptabiliteitsverordening 1989 (CV 1989). Wij hebben geconstateerd dat deze voorhangprocedure niet is gevolgd. Deze overschrijdingen zijn niet vooraf aan de Staten voorgelegd, waardoor de Staten hun budgetrecht niet volledig hebben kunnen uitoefenen. Wij maken ons zorgen over de uitholling van het budgetrecht van de Staten.

[1] Voorbeelden van de gelieerde partijen zijn: Dienst Openbare Werken (DOW), WEB Aruba NV, Setar NV en Fondo Desaroyo Aruba (FDA).

Tot slot zijn wij van mening dat de informatievoorziening in de jaarrekening verder verbeterd dient te worden. Wij achten het voor een goede invulling van het budgetrecht van belang dat belangrijke afwijkingen van de begroting uitgebreider toegelicht worden, zodat de Staten meer inzicht krijgen in de achtergronden hiervan. Ook een toelichting op correctieboekingen of aansluitingsverschillen met de administratie van andere diensten zou de duidelijkheid over de achtergronden van de correcties en verschillen in de toekomst vergroten.

De minister van Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie (minister van Financiën) heeft gereageerd op ons rapport. Deze reactie is integraal opgenomen in het rapport samen met het nawoord van de Algemene Rekenkamer.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Dit rapport heeft betrekking op het onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar de vijfde tranche jaarrekeningen in het kader van de inhaalactie wegwerken achterstallige jaarrekeningen van het Land. Deze tranche gaat over het onderzoek naar de jaarrekeningen 2008, 2009 en 2010. Wij hebben de definitieve jaarrekening over het jaar 2008 op 11 mei 2012 ontvangen van de minister van Financiën. De jaarrekening over het jaar 2009 hebben wij op 23 mei 2012 ontvangen en de jaarrekening over het jaar 2010 op 8 juni 2012.

De eerste tranche jaarrekeningen die de Algemene Rekenkamer heeft onderzocht en samengebundeld bevatte de jaarrekeningen over de dienstjaren 1990-1996. Bij deze tranche hebben wij de rechtmatigheid, de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de jaarrekening en de toelichting op de jaarrekening onderzocht. De tweede tot en met de vijfde tranche zijn uitgevoerd in het kader van het inhaaltraject. De tweede tranche bevatte de jaarrekeningen over de dienstjaren 1997-2000. Bij deze tranche heeft de Algemene Rekenkamer uitgebreid stilgestaan bij de problemen die zich rond de controle van de jaarrekeningen voordoen. De derde tranche jaarrekeningen omvatte de jaarrekeningen over de dienstjaren 2001-2004. In het rapport over deze derde tranche jaarrekeningen, geeft de Algemene Rekenkamer inzicht in de bedrijfsvoering van een aantal belangrijke bedrijfsprocessen binnen de overheidsorganisatie. In de vierde tranche over de dienstjaren 2005-2007 hebben wij onderzoek gedaan naar de controledichtheid; bij dit onderzoek hebben wij stilgestaan bij het onderzoek dat door de CAD, namens de minister van Financiën, is uitgevoerd. In deze vier tranches heeft de Algemene Rekenkamer naast de genoemde themaonderzoeken ook aansluitingswerkzaamheden van de jaarrekeningen met de financiële administratie van het Land verricht. In dit rapport over de vijfde tranche hebben wij wederom aansluitingswerkzaamheden verricht van de jaarrekeningen 2008-2010 op de financiële administratie van het Land. Daarnaast heeft de Algemene Rekenkamer voor de jaarrekening 2010 een vergelijking gemaakt tussen de goedgekeurde begroting en de gerealiseerde begroting om inzicht te bieden in de mate waarin de Staten hun budgetrecht kunnen uit oefenen.

1.2 Project Verbetering financieel beheer land Aruba

Het Land kampt al jaren met achterstanden in het aanbieden van de jaarrekeningen van het Land aan de Staten. De behandeling van de jaarrekeningen in de Staten heeft nog nooit plaatsgevonden. Dit ondanks dat de CV 1989 voorschrijft dat uiterlijk op 1 september volgend op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, het ontwerp voor een landsverordening tot vaststelling van het saldo van de exploitatierekening aan de Staten wordt aangeboden. De achterstand in de samenstelling van de jaarrekening wordt onder andere veroorzaakt door diverse gebreken in het financieel beheer van het Land. Hier is jarenlang over gerapporteerd door zowel de CAD als de Algemene Rekenkamer.

De problematiek rondom de achterstallige jaarrekeningen heeft met zich meegebracht dat de Algemene Rekenkamer haar wettelijke taak niet naar behoren heeft kunnen uitvoeren. In 2010 zijn de actoren die verantwoordelijk zijn voor de belangrijke processen in de Arubaanse comptabele omgeving, bij elkaar gekomen met als doel om op een gestructureerde wijze met elkaar samen te werken en tot een oplossing te komen voor het inhalen van de achterstallige jaarrekeningen en het verbeteren van het financieel beheer. Dit heeft geleid tot het project Verbetering financieel beheer land Aruba, dat bestaat uit een tweesporenbeleid. Dat betekent aan de ene kant wordt gezorgd dat de achterstanden in de opstelling en de controle van de achterstallige jaarrekeningen worden ingehaald, terwijl aan de andere kant aandacht wordt besteed aan het bedenken en implementeren van structurele verbeteringen in het financieel beheer.

Deze samenwerking werd bekrachtigd door de ondertekening van het Memorandum op 1 september 2011 door de regering, de Staten en de Algemene Rekenkamer. In dit Memorandum zijn de uitgangspunten van het project ter verbetering van het financieel beheer van het Land opgenomen. Dit project heeft als subdoelstellingen:

- Het verbeteren van de opzet en de werking van de administratieve organisatie bij de overheid;
- Het verbeteren van de informatievoorziening aan de Staten en de ministers;
- Het versterken van de controle op de uitvoering van de begroting;
- Het wegwerken van de achterstanden in het afleggen van verantwoording over de begrotingsuitvoering.

Om deze doelen te bewerkstelligen, zijn er twee werkgroepen opgericht, de werkgroep Wegwerken achterstanden en de werkgroep Comptabel bestel. In de werkgroep Wegwerken achterstanden zitten vertegenwoordigers van de Directie Financiën, het ministerie van Financiën en de Algemene Rekenkamer. De werkgroep Wegwerken achterstanden heeft als doel de achterstanden in het afleggen van verantwoording weg te werken. Dit deelproject wordt op 31 augustus 2012 afgerond als de jaarrekeningen en de rapporten van de Algemene Rekenkamer

daarbij worden aangeboden aan de Staten. In de werkgroep Comptabel bestel zitten vertegenwoordigers van de Directie Financiën, het ministerie van Financiën, de CAD en de Algemene Rekenkamer. De werkgroep Comptabel bestel heeft als doel de noodzakelijke verbeteringen op het gebied van het financieel beheer te agenderen en in gang te zetten. Dit project zal nog doorlopen na 31 augustus 2012. Deze twee werkgroepen worden aangestuurd door een stuurgroep, in de praktijk bestaande uit de minister-president, de voorzitter van de Staten, de minister van Financiën en de voorzitter van de Algemene Rekenkamer.

1.3 Doel en reikwijdte onderzoek

Het doel van het onderzoek is om vast te stellen of de jaarrekeningen een weergave zijn van de financiële administratie. De Algemene Rekenkamer heeft aansluitingen gemaakt van de jaarrekeningen 2008-2010 met de financiële administratie en met de goedgekeurde begrotingen van het Land. Daarnaast heeft de Algemene Rekenkamer voor de jaarrekening 2010 gekeken naar de afwijkingen van de door de Staten bij landsverordening tot vaststelling van de begrotingen gegeven machtiging op verschillende niveaus. Wij hebben dit alleen gedaan voor het meest recente jaar in deze tranche, namelijk 2010.

1.4 Leeswijzer

Het rapport bestaat uit een hoofdrapport en twee bijlagen. Als eerste wordt een samenvatting aangetroffen. Hoofdstuk 1 is de inleiding. In hoofdstuk 2 werpen wij een blik op de van toepassing zijnde wet- en regelgeving die als normenkader heeft gediend bij het onderzoek naar deze tranche jaarrekeningen. Hoofdstuk 3 gaat in op de bevindingen met betrekking tot de aansluitingen van de jaarrekeningen 2008-2010 op de financiële administratie. In hoofdstuk 4 komt de realisatie van de begroting 2010 aan de orde. Tenslotte volgen in hoofdstuk 5 de conclusies en aanbevelingen. In hoofdstuk 6 zijn de reactie van de minister van Financiën en het nawoord van de Algemene Rekenkamer opgenomen. In de bijlagen zijn de relevante wetgeving en de lijst van gebruikte afkortingen opgenomen.

2 Normen

2.1 Inleiding

Bij dit onderzoek hebben wij de volgende normen gehanteerd:

- Comptabiliteitsvoorschriften voor de begroting;
- Comptabiliteitsvoorschriften voor de jaarrekening;
- Minimale kwaliteitseisen voor de jaarrekeningen van de werkgroep Wegwerken achterstanden.

In de onderstaande paragrafen lichten wij de normen nader toe.

2.2 Comptabiliteitsvoorschriften voor de begrotingsuitvoering

De comptabiliteitsvoorschriften zijn vastgelegd in de CV 1989, in een aantal landsbesluiten, houdende algemene maatregelen en in ministeriële regelingen. De CV 1989 maakt een begrotingsoverschrijding mogelijk mits het betalingsverplichtingen betreft die niet tot het volgend begrotingsjaar uitgesteld kunnen worden. Hiervoor moet worden voldaan aan de voorgeschreven procedure conform artikel 14 CV 1989. Dit artikel schrijft voor dat de verantwoordelijke minister, alvorens begrotingsposten te overschrijden, een machtiging dient te krijgen middels een landsbesluit houdende algemene maatregelen. Dit landsbesluit moet samen met een advies van de Raad van Advies aan de Staten worden overlegd. De Staten hebben dan twee weken de tijd om hun wensen en bezwaren ter kennis te brengen van de betrokken minister en de minister van Financiën. De betrokken minister stelt terstond na de totstandkoming van het landsbesluit een ontwerp voor een landsverordening tot wijziging van de landsverordening tot vaststelling van de begroting van zijn ministerie op. Dit dient zo spoedig mogelijk, doch in ieder geval vóór 1 april van het daaropvolgende dienstjaar, plaats te vinden.

2.3 Comptabiliteitsvoorschriften voor de jaarrekening

Ten aanzien van de jaarrekening bepaalt de CV 1989 dat:

- Iedere minister na afloop van een dienstjaar een exploitatieoverzicht over dat dienstjaar dient samen te stellen. Hij zendt dit, vergezeld van een toelichting, houdende een nauwkeurige en volledige verklaring van de gegevens hierin, vóór 1 april van het daaropvolgende dienstjaar naar de minister van Financiën;
- De minister van Financiën dient zorg te dragen voor de samenstelling van de jaarrekening van het Land en voor de toezending hiervan vóór 1 juni aan de Algemene Rekenkamer. De jaarrekening bestaat in ieder geval uit een balans, exploitatierekening, staat van investeringen, staat van herkomst en besteding der middelen en exploitatieoverzicht van elk ministerie. De eerste drie onderdelen dienen te worden toegelicht in de jaarrekening.
- De Algemene Rekenkamer moet, binnen 12 weken na de datum van verzending van de jaarrekening door de minister van Financiën, haar rapport inzake de beoordeling van de aangeboden jaarrekening, aan de minister van Financiën doen toekomen;
- Uiterlijk op 1 september van het jaar, volgend op dat waarop de jaarrekening betrekking heeft, moet de minister van Financiën de ontwerplandsverordening tot vaststelling van het exploitatiesaldo aanbieden aan de Staten, vergezeld van de jaarrekening en het rapport van de Algemene Rekenkamer hieromtrent.

2.4 Minimale kwaliteitseisen voor de jaarrekening

De Algemene Rekenkamer verricht onderzoek naar de rechtmatigheid en doelmatigheid van de ontvangsten en uitgaven van het Land. In dat kader dient de Algemene Rekenkamer de jaarrekeningen van het Land aan een rechtmatigheidsonderzoek te onderwerpen. Het doel van een rechtmatigheidsonderzoek is om vast te stellen of aan alle wettelijke voorschriften is voldaan. Echter, om de verantwoorde cijfers in de jaarrekeningen op efficiënte wijze op rechtmatigheid te kunnen toetsen, is het noodzakelijk dat het financieel beheer op orde is en dat er een eenduidig normenkader in de vorm van jaarverslaggevingswetgeving voorhanden is. Aan beide voorwaarden is niet voldaan. Het financieel beheer is al jarenlang niet op orde. Wat betreft verslaggevingswetgeving schrijft de CV 1989 voor dat de inrichting van het exploitatieoverzicht en van de jaarrekening dient te geschieden overeenkomstig modellen, vastgesteld bij landsbesluit houdende algemene maatregelen. Deze landsbesluiten zijn nooit opgesteld.

De werkgroep Wegwerken achterstanden heeft in het kader van het project Verbetering financieel beheer land Aruba een notitie opgeleverd aan de stuurgroep. In deze notitie zijn zowel de kwaliteitseisen, waar de jaarrekeningen vanaf 2012 aan moeten gaan voldoen, als ook de minimale kwaliteitseisen voor de jaarrekeningen 2006-2011 opgenomen. Voor dit rapport naar de jaarrekeningen 2008-2010 zijn deze minimale kwaliteitseisen als uitgangspunt gehanteerd.

De minimale kwaliteitseisen die gelden voor de jaarrekeningen 2006-2011, zijn:

1. De jaarrekening sluit aan met de financiële administratie en met de jaarrekening van de gelieerde partijen;
2. De jaarrekening wordt opgesteld conform de inrichtings- en waarderingsgrondslagen zoals die door de Directie Financiën zijn opgesteld;
3. De inrichtings- en waarderingsgrondslagen worden consequent toegepast over de jaren heen.

In het kader van het project Verbetering financieel beheer land Aruba zijn afspraken gemaakt over de te verrichten activiteiten van de controle-instanties. Gezien de geplande activiteiten voor de controleorganen in de praktijk niet haalbaar bleken is besloten om de jaarrekeningen door middel van specifieke werkzaamheden te beoordelen. De CAD en de Algemene Rekenkamer hebben beiden alleen kwaliteitseis één getoetst. De CAD heeft in een brief van 17 november 2011 aan de minister van Financiën laten weten dat de CAD alleen kan toetsen of de jaarrekening aansluit met de financiële administratie en dat zij niet kan toetsen of de jaarrekening wordt opgesteld conform de inrichtings- en waarderingsgrondslagen, zoals die door de Directie Financiën zijn opgesteld en of de inrichtings- en waarderingsgrondslagen consequent zijn toegepast. Deze laatste twee werkzaamheden zouden namelijk onevenredig veel werk kosten en weinig toegevoegde waarde hebben, omdat objectieve normen ontbreken. De minister van Financiën is hiermee akkoord gegaan. De Algemene Rekenkamer steunt voor haar onderzoek op de werkzaamheden van de CAD. Wij hebben de minister van Financiën en de voorzitter van de Staten geïnformeerd dat de Algemene Rekenkamer ook alleen aan kwaliteitseis één kan toetsen om dezelfde redenen als die gelden voor de CAD.

3 Jaarrekeningen 2008-2010

3.1 Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de belangrijkste bevindingen van het verrichte onderzoek naar de jaarrekeningen 2008-2010. De Algemene Rekenkamer heeft de onderstaande aspecten in de jaarrekeningen onderzocht:

- Interne consistentie van de jaarrekeningen (interne aansluitingen binnen de jaarrekeningen zelf tussen de exploitatierekening, de balans, de staat van investeringen en de toelichtingen);
- Aansluitingen van de in de jaarrekeningen opgenomen begrotingscijfers met de goedgekeurde begroting;
- Aansluitingen van de jaarrekeningen op de financiële administratie.

Bij onze beoordeling van de jaarrekeningen hebben wij ook de rapporten[2] van de CAD betreffende de jaarrekeningen van het Land betrokken.

3.2 Aansluiting jaarrekeningen met financiële administratie

De bevindingen over de diverse aansluitingswerkzaamheden worden in de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 1: Bevindingen jaarrekeningen 2008-2010

Jaar-rekening	Bevindingen
2008	**Interne consistentie:** - Met uitzondering van de staat van herkomst en besteding van middelen hebben wij alle verplichte onderdelen van de jaarrekening aangetroffen. Volgens de toelichting is het niet kunnen opstellen van de staat van herkomst en besteding van middelen te wijten aan het ontbreken van betrouwbare informatie en het ontbreken van een volledige aansluiting met de SIAD betreffende de belastingontvangsten. - De jaarrekening 2008 van het Land is intern consistent met uitzondering van enkele geringe verschillen. **Aansluiting goedgekeurde begroting:** - De in de jaarrekening opgenomen begrotingscijfers sluiten aan met de goedgekeurde begroting.

[2] Rapporten inzake specifieke werkzaamheden met betrekking tot de jaarrekeningen 2008, 2009 en 2010 van het Land.

	Aansluiting financiële administratie: - Er zijn geringe verschillen geconstateerd tussen de exploitatierekening en de financiële administratie. Deze verschillen hebben geen gevolgen voor de exploitatierekening. - Bij de aansluiting van de financiële administratie met de balans in de jaarrekening is een verschil geconstateerd van AWG. 79.951 waarvan AWG. 50.505 volgens de Directie Financiën onverklaarbaar is. Dit bedrag komt overeen met de bevindingen in het rapport van de CAD.
2009	**Interne consistentie:** - Met uitzondering van de staat van herkomst en besteding van middelen hebben wij alle verplichte onderdelen van de jaarrekening aangetroffen. Volgens de toelichting is het niet kunnen opstellen van de staat van herkomst en besteding van middelen te wijten aan het ontbreken van betrouwbare informatie en het ontbreken van een volledige aansluiting met de SIAD betreffende de belastingontvangsten. - De jaarrekening 2009 van het Land is intern consistent met uitzondering van enkele geringe verschillen. **Aansluiting goedgekeurde begroting:** - De in de jaarrekening opgenomen begrotingscijfers sluiten aan met de goedgekeurde begroting. **Aansluiting financiële administratie:** - Er zijn geringe verschillen geconstateerd tussen de exploitatierekening en de financiële administratie. Deze verschillen hebben geen gevolgen voor de exploitatierekening. - Bij de aansluiting van de financiële administratie met de balans in de jaarrekening is een verschil geconstateerd van AWG 80.450. Het bedrag komt overeen met de bevindingen in het rapport van de CAD.
2010	**Interne consistentie:** - Met uitzondering van de staat van herkomst en besteding van middelen hebben wij alle verplichte onderdelen van de jaarrekening aangetroffen. Volgens de toelichting is het niet kunnen opstellen van de staat van herkomst en besteding van middelen te wijten aan het ontbreken van betrouwbare informatie en het ontbreken van een volledige aansluiting met de SIAD betreffende de belastingontvangsten. - De jaarrekening 2010 van het Land is intern consistent met uitzondering van enkele geringe verschillen. **Aansluiting goedgekeurde begroting:** - De in de jaarrekening opgenomen begrotingscijfers sluiten aan met de goedgekeurde begroting. **Aansluiting financiële administratie:** - Er zijn geringe verschillen geconstateerd tussen de exploitatierekening en de financiële administratie. Deze verschillen hebben geen gevolgen voor de exploitatierekening. - Bij de aansluiting van de financiële administratie met de balans in de jaarrekening is een verschil geconstateerd van AWG 72.550. Het bedrag komt overeen met de bevindingen in het rapport van de CAD.

De Algemene Rekenkamer concludeert dat de jaarrekeningen intern consistent zijn en dat de opgenomen begrotingscijfers in de jaarrekeningen ook aansluiten met de goedgekeurde begrotingen. De jaarrekeningen sluiten in voldoende mate aan op de financiële administratie van het Land, waarin ook de cijfers van de gelieerde partijen zijn opgenomen. Wij wijzen er op dat sommige cijfers van de gelieerde partijen nog voorlopige cijfers zijn, omdat voor een deel van deze partijen nog geen jaarrekeningen zijn opgesteld. Wij hebben niet vastgesteld of de in de financiële

administratie opgenomen cijfers juist, volledig en/of rechtmatig zijn. Dit is ook niet door de CAD gedaan. Het gevolg hiervan is dat door beide controleorganen geen zekerheid kan worden verschaft over de getrouwheid van de jaarrekening.

3.3 Toelichting bij de jaarrekeningen 2008-2010

De Directie Financiën heeft in een brief van 4 mei 2011 aan de minister van Financiën toegezegd dat in de jaarrekening 2008 een gespecificeerd overzicht zou worden opgenomen van alle geconstateerde verschillen tussen de centrale financiële administratie en de reeds opgeleverde definitieve jaarrekeningen die zijn veroorzaakt door de opschoningsoperatie van de financiële administratie. Wij hebben geconstateerd dat de toegezegde specificatie niet in jaarrekening 2008 is opgenomen. In de toelichting bij de jaarrekening is wel vermeld dat in onderhavig jaar op grond van een door de Directie Financiën uitgevoerde opschoningsoperatie (D-Tox) diverse vorderingen en schulden, welke al jarenlang in de financiële administratie waren opgenomen, wegens oninbaarheid dan wel onverschuldigdheid zijn afgeboekt en rechtstreeks ten laste van het vermogen zijn gebracht.

4 Realisatie begroting 2010

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt nagegaan of er bij de realisatie van de begroting 2010 voor de middelen en/of kosten een overschrijding[3] of onderschrijding[4] is ten opzichte van de goedgekeurde begroting. Na de goedkeuring van de begroting door de Staten beschikt een minister over de in de landsverordening tot vaststelling van zijn begroting toegestane bedragen. De goedkeuring van de Staten gebeurt op het niveau van budgethouder/hoofdkostensoort. Dit betekent dat eventuele overschrijdingen op dit niveau door de Staten moet worden goedgekeurd door toepassing van de voorhangprocedure conform artikel 14 CV 1989. Eventuele onderschrijdingen hoeven niet door de Staten geautoriseerd te worden. De Algemene Rekenkamer acht het wenselijk dat deze wel worden toegelicht, zodat de Staten geïnformeerd worden over de oorzaken.

Wij hebben onderzocht in hoeverre er is afgeweken ten opzichte van de begroting op twee niveaus:
- Budgethouder/hoofdkostensoort;
- Per ministerie (totaliteit van alle ministeries).

4.2 Budgethouder/hoofdkostensoort

Op het niveau van budgethouder/hoofdkostensoort zijn er verschillende overschrijdingen geconstateerd. In tabel 2 worden de vijf grootste overschrijdingen (in absolute bedragen) op het niveau van budgethouder/hoofdkostensoort weergegeven.

---

[3] Er is sprake van overschrijdingen als de gerealiseerde cijfers hoger zijn dan begroot.

[4] Er is sprake van onderschrijdingen als de gerealiseerde cijfers lager zijn dan begroot.

Tabel 2: Vijf grootste kostenoverschrijdingen

Budgethouder/ hoofdkostensoort	Begrote kosten 2010	Werkelijke kosten 2010	Over-schrijding	In % t.o.v. de begroting
Overig Volksgezondheid en Sport/ 4700 Bijdragen en afschrijvingen	145.201.600	168.164.447	22.962.847	15,8%
Overige Onderwijs en Justitie/ 4700 Bijdragen en afschrijvingen	1.813.200	9.084.762	7.271.562	401%
Overige Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie/ 4619 Overdrachten binnenland	40.000.000	43.396.911	3.396.911	8,5%
Overige Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie/ 4300 Goederen en Diensten	100.000	2.830.380	2.730.380	2730%
Belastingen en Invoerrechten en Accijnzen/ 4700 Bijdragen en afschrijvingen	1.074.900	4.014.589	2.939.689	273,5%

Bron: Jaarrekening Land 2010

Volgens de toelichting in de jaarrekening wordt de overschrijding bij budgethouder Overig Volksgezondheid en Sport veroorzaakt door de tekorten van de Algemene Ziektekostenverzekering (AZV) en de voorzieningen ten behoeve van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) waarvoor het Land garant staat. De regering kiest ervoor om de kosten in verband met deze garantstelling niet te begroten. De overschrijding bij budgethouder Overige Onderwijs en Justitie is het gevolg van de getroffen voorzieningen ten behoeve van oninbare studieleningen. Voor de overschrijdingen bij de budgethouders Overige Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie en Belastingen en Invoerrechten en Accijnzen is er geen nadere uitleg opgenomen in de toelichting op de exploitatierekening.

4.3 Ministerie (totaliteit van alle ministeries)

In tabel 3 wordt de vergelijking van de werkelijk gerealiseerde kosten conform de jaarrekening 2010 met de goedgekeurde begroting per ministerie weergegeven.

Tabel 3: Realisatie kosten

Ministeries	Begrote kosten 2010	Werkelijke kosten 2010	Over- (-) of onder-schrijding (+)	In % t.o.v. de begroting
Algemene Zaken	81.126.100	81.504.477	-378.377	-0,5%
Infrastructuur, Integratie en Milieu	131.010.200	131.026.637	-16.437	-0,01%
Toerisme, Transport en Arbeid	101.876.700	94.550.692	7.326.008	7,2%
Economische Zaken, Sociale Zaken en Cultuur	93.688.700	91.312.912	2.375.788	2,5%
Volksgezondheid en Sport	202.858.100	226.574.940	-23.716.840	-11,7%
Onderwijs en Justitie	419.332.400	407.899.238	11.433.162	2,7%
Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie	258.962.400	251.769.033	7.193.367	2,8%
Totaal	**1.288.854.600**	**1.284.637.929**	**4.216.671**	**0,3%**

Bron: Jaarrekening Land 2010

In de totaliteit van alle ministeries is er een onderschrijding van AWG. 4,2 miljoen bij de kosten.

Wij hebben bij drie ministeries overschrijdingen geconstateerd: het ministerie van Algemene Zaken, het ministerie van Infrastructuur, Integratie en Milieu en het ministerie van Volksgezondheid en Sport. De overschrijdingen bij het ministerie van Algemene Zaken en het ministerie van Infrastructuur, Integratie en Milieu betreffen, volgens de toelichting in de jaarrekening 2010, voornamelijk personeelskosten als gevolg van tussentijdse aanpassingen in het personeelsbestand. De toelichting verschaft geen nadere informatie over de achtergronden van de aanpassingen in het personeelsbestand.
De overschrijding bij het ministerie van Volksgezondheid en Sport wordt voornamelijk veroorzaakt door de eerder genoemde overschrijding bij de budgethouder Overig Volksgezondheid en Sport.

In tabel 4 wordt de verhouding tussen de gerealiseerde middelen en de begroting weergegeven. De gerealiseerde middelen zijn bij de meeste ministeries lager dan begroot. Bij het ministerie van Onderwijs en Justitie en het ministerie van Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie is er sprake van een hogere realisatie. De onderschrijdingen en overschrijdingen op middelen worden niet toegelicht in de jaarrekening, waardoor de oorzaken voor de lezer van de jaarrekening niet duidelijk zijn.

Tabel 4: Realisatie middelen

Ministeries	**Begroting middelen 2010**	**Werkelijk middelen 2010**	**Over- (+) of onder-schrijding (-)**	**In % t.o.v. de begroting**
Algemene Zaken	18.262.200	17.582.526	-679.674	-3,7%
Infrastructuur, Integratie en Milieu	38.190.400	32.698.843	-5.491.557	-14,4%
Toerisme, Transport en Arbeid	7.984.500	6.379.736	-1.604.764	-20%
Economische Zaken, Sociale Zaken en Cultuur	9.269.200	7.329.717	-1.939.483	-20,1%
Volksgezondheid en Sport	19.759.200	17.960.998	-1.798.202	-9,1%
Onderwijs en Justitie	9.904.500	11.011.399	1.106.899	11,2%
Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie	1.047.036.800	1.080.825.234	33.788.434	3,2%
Totaal	**1.150.406.800**	**1.173.788.453**	**23.381.653**	**2%**

Bron: Jaarrekening Land 2010

In de totaliteit van alle ministeries zijn de gerealiseerde middelen AWG. 23,4 miljoen (2%) hoger dan begroot.

4.4 Goedkeuring begrotingswijzigingen

Begrotingsoverschrijdingen op het niveau van budgethouder/hoofdkostensoort zijn mogelijk mits het betalingsverplichtingen betreft die niet tot het volgend begrotingsjaar uitgesteld kunnen worden. Deze moeten door de Staten worden geautoriseerd door het volgen van de voorhangprocedure conform artikel 14 van de CV 1989.

Uit het jaarverslag van de Raad van Advies over 2011 blijkt dat de regering ontwerplandsverordeningen tot wijziging van de landsverordeningen tot vaststelling van de begroting van het dienstjaar 2010, van zes van de zeven ministeries bij de Raad van Advies heeft ingediend. Deze ontwerpen zijn op 25 februari 2011 door de Raad van Advies ontvangen.

De ontwerpen betreffen de begroting van de volgende ministeries:
1. Het ministerie van Algemene Zaken;
2. Het ministerie van Infrastructuur, Integratie en Milieu;
3. Het ministerie van Economische Zaken, Sociale Zaken en Cultuur;
4. Het ministerie van Volksgezondheid en Sport;
5. Het ministerie van Onderwijs en Justitie;
6. Het ministerie van Financiën, Communicatie, Utiliteit en Energie.

Het advies van de Raad van Advies dateert van 14 april 2011. Het dictum van de Raad van Advies ten aanzien van alle ontwerpen was dat zij zich niet kon verenigen met de inhoud noch met de doelstelling van het ontwerp. Zij gaf de regering dan ook in overweging om de ontwerpen niet aan de Staten aan te bieden. De Raad van Advies baseerde haar dictum (samengevat) op de volgende argumenten:

a. Het na afloop van een begrotingsjaar met terugwerkende kracht wijzigen van de Landsbegroting van dat desbetreffende jaar verhoudt zich niet met het machtigingskarakter van de begroting;
b. De Raad van Advies is van mening dat om alsnog autorisatie te verkrijgen voor een begrotingsoverschrijding een ander instrument dient te worden geïntroduceerd (de Raad van Advies doelt hier op bijvoorbeeld een indemniteitswet naar Nederlands model).

De ontwerplandsverordeningen waren door de regering aan de Raad van Advies aangeboden. De Algemene Rekenkamer heeft vastgesteld dat de betreffende ontwerplandsverordeningen niet door de Staten zijn ontvangen. Dit betekent dat de begrotingsoverschrijdingen op ministerieel niveau (budgethouder/hoofdkostensoort) nog niet door de Staten zijn goedgekeurd. Met andere woorden; de Staten hebben hun budgetrecht niet volledig kunnen uitoefenen.

5 Conclusies en aanbevelingen

Jaarrekeningen

De Algemene Rekenkamer heeft getoetst of de jaarrekeningen 2008-2010 aansluiten op de financiële administratie van het Land. De jaarrekeningen sluiten in voldoende mate aan op de financiële administratie van het Land, waaronder ook begrepen de cijfers van de gelieerde partijen. Wij hebben niet vastgesteld of de in de financiële administratie opgenomen cijfers juist, volledig en/of rechtmatig zijn. Dit is ook niet door de CAD gedaan. Het gevolg hiervan is dat door beide controleorganen geen zekerheid kan worden verschaft over de getrouwheid van de jaarrekening.

De jaarrekeningen zijn intern consistent met uitzondering van geringe verschillen. De in de jaarrekeningen genomen begrotingscijfers sluiten aan op de goedgekeurde begrotingen. Wij voegen hier aan toe dat de Algemene Rekenkamer een beperkt onderzoek heeft uitgevoerd, onder andere vanwege het ontbreken van verslaggevingsvoorschriften. Initiatiefnemer voor het maken van de verslaggevingsvoorschriften is de minister van Financiën. Wij bevelen aan dat de minister van Financiën dit op korte termijn oppakt.

Begrotingsuitvoering

De Algemene Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de realisatie van de begroting 2010 op twee niveaus namelijk budgethouder/hoofdkostensoort en per ministerie (totaliteit van alle ministeries). Begrotingsoverschrijdingen op het niveau van budgethouder/hoofdkostensoort zijn mogelijk mits het betalingsverplichtingen betreffen die niet tot het volgend begrotingsjaar uitgesteld kunnen worden. Deze moeten door de Staten worden geautoriseerd door het volgen van de voorhangprocedure conform artikel 14 van de CV 1989. Wij hebben geconstateerd dat deze voorhangprocedure niet is gevolgd. Deze overschrijdingen zijn niet vooraf aan de Staten voorgelegd. Wij concluderen dat de Staten hun budgetrecht niet volledig hebben kunnen uitoefenen. Zoals wij ook al in onze eerdere rapporten gemeld hebben, maken wij ons zorgen over de uitholling van het budgetrecht van de Staten.

Informatievoorziening

Tot slot zijn wij van mening dat de informatievoorziening in de jaarrekeningen verder verbeterd dient te worden. Wij bevelen voor een goede invulling van het budgetrecht aan dat belangrijke verschillen tussen begroting en realisatie uitgebreider toegelicht worden, zodat de Staten meer inzicht krijgen in de achtergrond. Ook een toelichting op correctieboekingen of aansluitingsverschillen zou de duidelijkheid over de achtergronden van de correcties en verschillen in de toekomst vergroten.

6 Reactie minister van Financiën en nawoord Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer heeft met brief van 24 juli 2012 het rapport 2008-2010 voor bestuurlijke reactie aangeboden aan de minister van Financiën. Wij hebben op 15 augustus 2012 de reactie van de minister ontvangen. Wij hebben hieronder de reactie van de minister integraal opgenomen.

Bestuurlijke reactie minister
De minister schrijft:
"De in 2010 gestarte projecten ter verbetering van het financieel beheer hebben tot gewenste resultaten geleid. De jaarrekening 2011 is afgerond en met de aanbieding van deze jaarrekening aan de Staten zal de reeds jaren bestaande achterstand in de oplevering van jaarrekeningen eindelijk zijn ingehaald. Deze mijlpaal bewijst dat het kabinet Mike Eman haar beleid waarmaakt.

In uw rapport gaat u specifiek in op de realisatie van de begroting 2010, waaruit blijkt dat de kostenbegroting in totaliteit is onderschreden. Op budgethouder/hoofdkostensoort is de kostenbegroting op verschillende posten overschreden, welke overschrijdingen worden gecompenseerd door onderschrijdingen op andere posten.

Om uw bevindingen in een breder perspectief te plaatsen merk ik op dat het in de jaren vóór 2010 veelvuldig voorkwam dat de begroting op het niveau van budgethouder/hoofdkostensoort werd overschreden. In 2010 heeft de regering een proces gestart waarbij het de bedoeling was om voor het eerst gedurende het begrotingsjaar een ontwerplandsverordening tot wijziging van de begroting voor het dienstjaar 2010 in te dienen om zodoende tijdig autorisatie te verkrijgen voor de overschrijdingen op postniveau. Omdat de begroting normaliter ruime tijd voorafgaand aan het betreffende jaar wordt opgesteld, is het gewenst om gedurende het begrotingsjaar de ramingen bij te kunnen stellen als gevolg van gewijzigde omstandigheden en eventuele wijzigingen in beleidsprioriteiten.

In 2011 is het gelukt om voor het einde van het begrotingsjaar het proces te initiëren en af te ronden voor de indiening van een ontwerplandsverordening tot wijziging van de begroting voor het dienstjaar 2011. Het voornemen is om in de

toekomst het proces van tijdige indiening van begrotingswijzigingen te standaardiseren en bij wet te regelen.”

Nawoord Algemene Rekenkamer

De minister van Financiën gaat in op de realisatie van de kostenbegroting voor het dienstjaar 2010. Hij geeft aan dat er op totaalniveau sprake is van een onderschrijding, terwijl er op het niveau van budgethouder/hoofdkostensoort er in een aantal gevallen sprake is van overschrijdingen. Het feit dat de minister van Financiën aangeeft dat dergelijke overschrijdingen gecompenseerd worden met onderschrijdingen op andere posten, wekt de impressie dat er niets aan de hand zou zijn. Het tegendeel is echter waar, de Algemene Rekenkamer wijst erop dat deze wijze van redeneren inzake de compensatie tussen posten (budgethouder/hoofdkostensoort) niet juist is gezien de autorisatie door de Staten op het niveau van budgethouder/hoofdkostensoort wordt gegeven. Overschrijdingen op dit niveau kunnen dus niet gecompenseerd worden door de onderschrijdingen op andere posten en dienen vooraf aan de Staten te worden voorgelegd. De Algemene Rekenkamer heeft geconstateerd dat dit voor de begroting 2010 niet is gebeurd.

De minister van Financiën geeft verder aan dat overschrijdingen op het niveau van budgethouder/hoofdkostensoort vóór het jaar 2010 veelvuldig voorkwamen. Het onderzoek naar de begrotingsrechtmatigheid is een onderdeel van het onderzoek naar de jaarrekening van het Land. Behalve voor de jaren 2005-2009 heeft de Algemene Rekenkamer hier in het verleden, indien er overschrijdingen voorkwamen, ook over gerapporteerd en aangegeven dat er hierdoor sprake is van een uitholling van het budgetrecht van de Staten. De Algemene Rekenkamer ziet het initiëren van het proces voor het indienen van een ontwerplandsverordening tot wijziging van de begroting om tijdig autorisatie te verkrijgen van de Staten bij een overschrijding op het niveau van budgethouder/hoofdkostensoort, als een positieve ontwikkeling. Wel is het van belang dat een dergelijk proces tijdig geïnitieerd wordt, zodat de Staten de kans krijgen om -binnen een dienstjaar- haar budgetrecht uit te oefenen.

Tot slot zijn wij positief over het voornemen van de minister van Financiën om het proces van een tijdige indiening van begrotingswijzigingen te standaardiseren en bij wet te regelen. Gezien de geconstateerde uitholling van het budgetrecht van de Staten lijkt het ons van belang om de nodige vaart achter dit voornemen te zetten en te sturen op een spoedige realisatie hiervan.

Bijlage 1: Relevante wetgeving

Afkondigingsblad	Omschrijving
AB 1987 no. GT 1	Staatsregeling van Aruba
AB 1989 no. 72	Comptabiliteitsverordening 1989
AB 1998 no. GT 20	Landsverordening Algemene Rekenkamer Aruba
AB 2007 no. 118	Landsverordening van 19 december 2007 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Financiën en Economische Zaken voor het dienstjaar 2008
AB 2008 no. 3	Landsverordening van 17 januari 2008 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Justitie het dienstjaar 2008
AB 2008 no. 9	Landsverordening van 21 januari 2008 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Toerisme en Transport voor het dienstjaar 2008
AB 2008 no. 10	Landsverordening van 18 februari 2008 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Milieu, Administratieve- en Vreemdelingen Zaken voor het dienstjaar 2008
AB 2008 no. 11	Landsverordening van 14 februari 2008 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Onderwijs, Sociale Zaken en Infrastructuur voor het dienstjaar 2008
AB 2008 no. 12	Landsverordening van 18 januari 2008 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Arbeid, Cultuur en Sport voor het dienstjaar 2008
AB 2008 no.15	Landsverordening van 25 februari 2008 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Algemene Zaken voor het dienstjaar 2008
AB 2008 no. 74	Landsverordening van 12 december 2008 tot wijziging van de landsverordening van 19 december 2007 (AB 2007 no. 118) tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Financiën en Economische Zaken voor het dienstjaar 2008
AB 2008 no. 83	Landsverordening van 18 december 2008 tot wijziging van de landsverordening van 21 januari 2008 (AB 2008 no. 9) tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Toerisme en Transport voor het dienstjaar 2008
AB 2009 no. 1	Landsverordening van 5 januari 2009 tot wijziging van de landsverordening van 18 januari 2008 (AB 2008 no. 12) tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Arbeid, Cultuur en Sport voor het dienstjaar 2008
AB 2009 no. 2	Landsverordening van 15 januari 2009 tot wijziging van de landsverordening van 18 februari 2008 (AB 2008 no. 10) tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Milieu, Administratieve- en Vreemdelingen Zaken voor het dienstjaar 2008
AB 2009 no. 3	Landsverordening van 15 januari 2009 tot wijziging van de landsverordening van 17 januari 2008 (AB 2008 no. 3) tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Justitie voor het dienstjaar 2008
AB 2009 no. 4	Landsverordening van 15 januari 2009 tot wijziging van de landsverordening van 25 februari 2008 (AB 2008 no. 15) tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Algemene Zaken voor het dienstjaar 2008
AB 2009 no. 5	Landsverordening van 22 januari 2009 tot wijziging van de landsverordening van 14 februari 2008 (AB 2008 no. 11) tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Onderwijs, Sociale Zaken en Infrastructuur voor het dienstjaar 2008
AB 2009 no. 12	Landsverordening van 4 februari 2009 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Financiën en Economische Zaken voor het dienstjaar 2009
AB 2009 no. 28	Landsverordening van 24 maart 2009 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Toerisme en Transport voor het dienstjaar 2009
AB 2009 no. 34	Landsverordening van 29 april 2009 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Algemene Zaken voor het dienstjaar 2009
AB 2009 no. 39	Landsverordening van 11 mei 2009 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Milieu, Administratieve- en Vreemdelingenzaken voor het dienstjaar 2009
AB 2009 no. 40	Landsverordening van 13 mei 2009 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Justitie voor het dienstjaar 2009
AB 2009 no. 53	Landsverordening van 11 juni 2009 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Arbeid, Cultuur en Sport voor het dienstjaar 2009
AB 2009 no. 67	Landsverordening van 16 juli 2009 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Onderwijs, Sociale Zaken en Infrastructuur voor het dienstjaar 2009
AB 2009 no. 98	Landsverordening van 10 december 2009 tot wijziging van de landsverordening van 4 februari 2008 (AB 2009 no. 12) tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Financiën en Economische Zaken voor het dienstjaar 2009
AB 2010 no. 19	Landsverordening van 28 mei 2010 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Financiën, Communicatie, Utiliteit en Energie voor het dienstjaar 2010
AB 2010 no. 19A	Verbeterblad: Landsverordening tot wijziging van de landsverordening van 28 mei 2010 (AB 2010 no. 19) tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Financiën, Communicatie, Utiliteit en Energie voor het dienstjaar 2010
AB 2010 no. 34	Landsverordening van 2 juli 2010 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en Sport voor het dienstjaar 2010
AB 2010 no. 35	Landsverordening van 14 juli 2010 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Toerisme, Transport en Arbeid voor het dienstjaar 2010
AB 2010 no. 37	Landsverordening van 19 juli 2010 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Economische Zaken, Sociale Zaken en Cultuur voor het dienstjaar 2010

Afkondigingsblad	Omschrijving
AB 2010 no. 42	Landsverordening van 26 juli 2010 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Justitie en Onderwijs voor het dienstjaar 2010
AB 2010 no. 43	Landsverordening 26 juli 2010 tot vaststelling van de begroting van de begroting van het ministerie van Algemene Zaken voor het dienstjaar 2010
AB 2010 no. 44	Landsverordening van 27 juli 2010 tot vaststelling van de begroting van het ministerie van Integratie, Infrastructuur en Milieu voor het dienstjaar 2010
AB 2010 no. 56	Landsverordening van 1 september 2010 tot vaststelling van de begroting van het Aruba Tourism Marketing Fund voor de periode september 2010-december 2010

Bijlage 2: Lijst gebruikte afkortingen

AZV	Algemene Ziektekostenverzekering
CAD	Centrale Accountantsdienst
CV 1989	Comptabiliteitsverordening 1989
DOW	Dienst Openbare Werken
FDA	Fondo Desaroyo Aruba
Land	land Aruba
Memorandum	Memorandum verbetering financieel beheer land Aruba
Minister van Financiën	Minister van Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie
SVB	Sociale Verzekeringsbank